

Sygn. akt V KK 366/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

SSN Włodzimierz Wróbel

SSA del. do SN Marzanna Piekarska-Drażek (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie S. K.

ukaranego z art. 87 § 1 k.w. w zw. z art. 95 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 25 stycznia 2017 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ś.

z dnia 29 lutego 2016 r., sygn. akt II W (...),

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze
i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Ś. do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Komendant Komisariatu Policji w M. złożył wniosek o ukaranie S. K. za to, że w dniu 22 czerwca 2015 r. w M., nie posiadając dokumentu w postaci prawa jazdy, kierował samochodem osobowym, znajdując się w stanie po użyciu alkoholu, tj. za wykroczenie z art. 87 § 1 k.w. oraz art. 95 k.w.

Po rozpoznaniu sprawy, na posiedzeniu, wyrokiem nakazowym wydanym w dniu 29 lutego 2016 r., w sprawie sygn. akt II W (...), Sąd Rejonowy w Ś. uznał S. K. winnym wykroczenia z art. 87 § 1 k.w. w zw. z art. 95 k.w., za które na podstawie art. 87 § 1 k.w. w zw. z art. 9 k.w. wymierzył mu karę miesiąca ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonania 40 godzin pracy na cele społeczne. Wyrok powyższy uprawomocnił się w dniu 12 marca 2016 r., niezaskarżony przez strony.

Prokurator Generalny wniósł kasację od powyższego wyroku, na korzyść obwinionego.

Zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenia prawa materialnego – art. 87 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 1 k.w., poprzez wymierzenie obwinionemu kary miesiąca ograniczenia wolności, mimo, że żaden z naruszonych przez ukaranego przepisów prawa wykroczeń takiej kary nie przewiduje. Skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, a jej kierunek pozwalał na wydanie wyroku na posiedzeniu, na podstawie art. 535 § 5 k.p.k. Zarzut rażącego naruszenia art. 87 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 1 k.w. i wpływu tego uchybienia na wyrok Sadu Rejonowego, w części dotyczącej kary, jest uzasadniony. Prawdą jest, że żaden z przepisów kodeksu wykroczeń, na podstawie których zakwalifikowano czyny S. K. popełnione w dniu 22 czerwca 2015 r. nie przewiduje kary ograniczenia wolności, choć zasadnicze znaczenie dla orzeczenia o karze ma zagrożenie z art. 87 § 1 k.w. Ten właśnie przepis, przy zastosowaniu konstrukcji zbiegu realnego wykroczeń z art. 9 § 1 k.w., stanowił podstawę wymiaru kary. Art. 87 § 1 k.w. przewiduje karę aresztu albo grzywny nie niższej niż 50 złotych. Kara ograniczenia wolności orzeczona w pkt. I wyroku Sądu Rejonowego nie należy więc do tego katalogu kar i jako taka nie powinna zostać orzeczona. Orzeczenie o karze zapadło zatem z rażącą obrazą tego przepisu, a także art. 9 § 1 k.w. Wydaje się, że u podłoża błędu legło oświadczenie obwinionego podane do protokołu przesłuchania, że nie jest on w stanie wykonać proponowanej przez oskarżyciela kary grzywny.

Sąd rozpoznając wniosek oskarżyciela złożony na podstawie art. 58 § 1 k.p.w., dostrzegając brak zgody obwinionego na proponowaną karę grzywny, słusznie odstąpił od wydania wyroku w trybie art. 63 k.p.w., jednak wydając wyrok nakazowy nie ustrzegł się błędu. Nie mógł wymierzyć kary ograniczenia wolności korzystając jedynie z art. 93 § 1 k.p.w., wskazującego na warunki wydania wyroku nakazowego. Przepis ten wymienia rodzaje kar, które można orzec w takim trybie, ograniczając ich katalog do nagany, grzywny albo ograniczenia wolności, czego nie wolno utożsamiać z prawem Sądu do odstąpienia na tej podstawie od katalogu kar przewidzianych w prawie materialnym. Art. 93 § 1 k.p.w. ma charakter wyłącznie procesowy, co oznacza, że nie może być podstawą orzeczenia żadnej z kar w nim wymienionych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2005 r., II KK 273/05). Podstawę taką w niniejszej sprawie stanowił wyłącznie art. 87 § 1 k.w., który nie przewiduje kary ograniczenia wolności. Nawet korzystając z instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary Sąd Rejonowy nie mógł orzec takiej kary, gdyż jest ona rodzajowo surowsza od grzywny przewidzianej w art. 87 § 1 k.w.

W konsekwencji doszło więc do zarzuconego w kasacji rażącego naruszenia prawa materialnego, które w istotny sposób wpłynęło na treść orzeczenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w części dotkniętej uchybieniem, tj. w zakresie orzeczenia o karze i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ś.. Przy ponownym orzekaniu Sąd będzie ograniczony w wyborze kary i jej wymiarze kierunkiem kasacji i wyroku Sądu Najwyższego.

r.g.